

men naar man ser, at der mellem de samvirkende danske Fagforbund og den tyske Centralledelse er afsluttet Overenskomster, som skal begunstige en saadan Udvandring til Tyskland og skabe meget væsentlige Lettelser for de faglærte Arbejdere, der udvander, volder de Bestræbelser, som i saa Henseende udfoldes fra visse Sider indenfor Fagforeningernes Ledelse — det er muligt, at det skriver sig mere fra den politiske Ledelse, det unddrager sig mit Kendskab —, nogen Betænkelighed. Sikkert er det — og deri har det ærede Medlem fra Horsens Ret —, at Spørgsmaalet om denne Udvandring af Arbejdskraft er et for os farligt Problem. Hvis det løses i den Retning, som der er Fare for, naar man endog fra dansk Side arbejder paa at begunstige Udvandring, vil det sige, at disse nye Skibsværfter, som man har planlagt og tænker paa at bygge, overhovedet ikke vil have Udsigt til at faa Arbejdere. Der kan naturligvis kæmpes med de bestaaende Virksomheder om den Stab, som bliver tilbage, men det tager Tid at uddanne dygtige faglærte Arbejdere, ja, det tager Aar. Man maa altsaa forudse, at det er saare tvivlsomt, om der vil findes Arbejdskraft til denne forøgede Skibsværftsdrift. Jeg har tidligere andetsteds — det var i „Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening“ — haft Lejlighed til at høre en advarende Røst mod denne Bevægelse, og jeg er glad ved at faa Lejlighed til at gøre det fra dette Sted, fordi jeg tror at finde Tilslutning hos alle Partier i Salen, naar jeg advarer imod en Udvikling, som ikke er sund, som ikke kan bæres af de menneskelige Kræfter, der er til Stede, og som overvejende foregaar i Spekulationsøjemed. Jeg miskender ikke de gode og naturlige Bestræbelser, som udfoldes fra mange Sider, men jeg har et Indtryk af, at der ikke findes den tilbørlige tekniske Sagkundskab og heller ikke den tilbørlige Indsigt i Arbejdsmarkedets Forhold, men at man kaster sig ind over Opgaver, som man i Virkeligheden ikke har Udsigt til at løse.

Den Opgave, som denne Lov tilsigter at løse: at forbeholde danske Skibe for Danmarks Forsyning og dansk Nybygning for dansk Skibsfart, er altsaa i Virkeligheden paatvunget os af Forholdene, og Baggrunden for dette Lovforslag er saaledes i Orden. Enhver vil kunne forstaa, hvad der har bevæget den højtærede Handelsminister til at søge at medvirke til Løsningen af denne Opgave, men det Spørgsmaal rejser sig da: Er den Vej,

som Handelsministeren i saa Henseende er slaaet ind paa, den rette? Er det et lykkeligt Greb, Ministeren har gjort ved at fremsætte dette Lovforslag? Hvorledes er det nemlig, den højtærede Minister egentlig tænker sig Opgaven løst? Det kan udtrykkes ganske kort, det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen) har brugt Ordene. Jeg har før manglet en tilstrækkelig adækvat Oversættelse af Ordet: Diktatur, men nu har det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds hjulpet mig, det hedder: Haand i Hanke. Det gælder for Ministeriet om at have Haand i Hanke med, hvad der foregaar i dette Land. Hvad er det, vi har oplevet under Krigen? Har vi ikke set, at den ærede Indenrigsminister har Haand i Hanke med Landbruget, med Handelen, med Industrien? Har vi ikke her den Tilstand, som med et fremmed Ord kaldes Diktatur? Er det da til at undre sig over, at den højtærede Handelsminister, som efterhaanden ser hele sit Forretningsomraade forsvinde over i Indenrigsministeriet, ogsaa faar Lyst til i det mindste at have Haand i Hanke paa et ganske lille Omraade, og saa er der ikke andet tilbage end Skibsfarten? Muligvis kan dog ogsaa en Del af Industrien, nemlig Skibsværftsindustrien, glide med i Købet. Jeg synes, det er menneskeligt. Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds har talt saa meget om det menneskeligt forstaaelige i disse Forhold, naar det gjaldt Interesser. Det forekommer mig, at det ogsaa er menneskeligt forstaaeligt, at man, naar man sidder i Spidsen for et af Fagministerierne, ikke har Lyst til at se dette helt unddrages ens Indflydelse, men vil have Haand i Hanke i det mindste med noget.

Men naar nu Handelsministeren har faaet Haand i Hanke, har faaet det ønskede Diktatur, hvilke Vanskeligheder vil han da staa overfor, og vil Handelsministeriet egne sig til at overvinde disse Vanskeligheder, altsaa til at administrere denne Lov? Af de Udtalelser, der er fremsatte af de to ærede Talere, hvis Partier støtter dette Ministerium, vil det ses, at ærede Medlemmer har nogle Betænkeligheder i saa Henseende og allerede halvvejs lover paa Ministeriets Vegne, at der skal blive taget alt muligt Hensyn. Jeg tvivler ikke om, at den højtærede Minister har i Sinde at gøre det, men det er rigtigt, at man her gør sig klart, hvilke disse Vanskeligheder er. Og der maa det, da siges at dette at administrere Redernes Dispositio-